

YÖNETMELİK

Eskişehir Teknik Üniversitesinden:

**ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM-ÖĞRETİM
VE SINAV YÖNETMELİĞİ
BİRİNCİ BÖLÜM**

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Eskişehir Teknik Üniversitesinde örgün ve/veya uzaktan öğretim yoluyla yürütülen lisansüstü eğitim-öğretim ile sınavlara ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü, 44 üncü ve 46 ncı maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemini,
- b) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,
- c) Anabilim dalı: Eskişehir Teknik Üniversitesine bağlı lisansüstü eğitim-öğretimi yürüten enstitülerin anabilim dallarını,
- ç) DNO: Dönem Not Ortalamasını,
- d) Enstitü: Eskişehir Teknik Üniversitesine bağlı lisansüstü eğitim-öğretimi yürüten enstitüyü,
- e) Enstitü kurulu: Eskişehir Teknik Üniversitesine bağlı lisansüstü eğitim-öğretimi yürüten enstitü kurulunu,
- f) Enstitü yönetim kurulu: Eskişehir Teknik Üniversitesine bağlı lisansüstü eğitim-öğretimi yürüten enstitü yönetim kurulunu,
- g) GNO: Genel Not Ortalamasını,
- ğ) İntihal: Başkalarının fikirlerini, yöntemlerini, verilerini ve/veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermeyi,
- h) Kılavuz: Eskişehir Teknik Üniversitesi lisansüstü tez yazım kılavuzunu,
- ı) Müdür: Eskişehir Teknik Üniversitesine bağlı lisansüstü eğitim-öğretimi yürüten enstitü müdürünü,
- i) Rektör: Eskişehir Teknik Üniversitesi Rektörünü,
- j) Senato: Eskişehir Teknik Üniversitesi Senatosunu,
- k) Üniversite: Eskişehir Teknik Üniversitesini,
- l) Yönetim Kurulu: Eskişehir Teknik Üniversitesi Yönetim Kurulunu, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Öğrenci Başvuru ve Kabulüne İlişkin Esaslar

Lisansüstü programlara başvuru

MADDE 4 – (1) Adayın tezli yüksek lisans programına başvurabilmesi için; lisans diplomasına, en az 2,00/4,00 (50/100) lisans GNO'suna ve ALES'ten, başvurduğu puan türünde en az 55 puana veya Graduate Record Examinations (GRE) sınavından veya Graduate Management Admission Test (GMAT) sınavından Senato tarafından kabul edilen eşdeğer puana sahip olması gerekir. Tezsiz yüksek lisans programına başvuruda ise adayın, lisans diplomasıyla en az 2,00/4,00 (50/100) lisans GNO'suna sahip olması ve ilgili enstitü yönetim kurulunun belirleyeceği özel koşulları sağlaması gerekir. Tezsiz yüksek lisans programlarına başvurularda ALES puanı aranmaz.

(2) Doktora programına başvurabilmek için adayın; lisans veya tezli yüksek lisans diplomasına, lisans derecesiyle başvuranların en az 3,00/4,00 (75/100) lisans GNO'suna, yüksek lisans derecesiyle başvuranların en az 3,00/4,00 (75/100) tezli yüksek lisans GNO'suna sahip olması ve belirlenen ALES ve yabancı dil puanlarını almış olması gerekir. Lisans derecesiyle başvuranların ALES'ten başvurduğu programın puan türünde en az 80 puan veya GRE/GMAT sınavlarından Senato tarafından kabul edilen eşdeğer puanı alması gerekir. Adayın Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından düzenlenen yabancı dil sınavlarının birinden 100 üzerinden en az 55 puan veya Yükseköğretim Kurumları Yabancı Dil (YÖKDİL) Sınavından en az 55 puan ya da ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puanın eşdeğeri bir puanı almış olması gerekir.

(3) Yabancı dilde eğitim yapan lisansüstü programlara başvurabilmek için adayın, öğrenim göreceği yabancı dilde ÖSYM tarafından düzenlenen yabancı dil sınavlarının birinden 100 üzerinden en az 60 puan veya YÖKDİL'den en az 60 puan ya da ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puanın eşdeğeri bir puanı almış olması gerekir.

(4) Adayın başvuru başarı notu; öğretim dili Türkçe olan tezli yüksek lisans programları için ALES puanının %50'si ile lisans GNO'sunun %50'si; tezsiz yüksek lisans programları için lisans GNO'su; yabancı dilde öğretim yapılan tezsiz yüksek lisans programları için lisans GNO'sunun %50'si ve yabancı dil puanının %50'si; doktora programları için ALES puanının %50'si, yüksek lisans veya lisans GNO'sunun %30'u ve yabancı dil puanının %20'si alınarak hesaplanır.

Yabancı uyruklu/lisans eğitiminin tamamını yurt dışında tamamlayan T.C. vatandaşı adaylar için lisansüstü programlara başvuru

MADDE 5 – (1) Lisans denklikleri olan yabancı uyruklu adaylar ile lisans eğitiminin tamamını yurt dışında tamamlayan T.C. vatandaşı adayların lisansüstü programlara başvurusu, 4 üncü maddeye göre yapılır.

(2) Eğitim dili Türkçe olan lisansüstü programlara kayıt hakkı kazanan yabancı uyruklu adayların kayıtlarının yapılabilmesi için Türkçe Öğretim Merkezi (TÖMER) ve Avrupa Dil Portfolyosu (ADP) seviye karşılığı; yüksek lisans programları için B2, doktora programları için C1 düzeyinde puan almış olmaları gerekir. Eğitim dili Türkçe olan bir programdan mezun olmuş yabancı uyruklu adaylar ile lisans/yüksek lisans eğitiminin tamamını yurt dışında yapmış T.C. vatandaşı adaylar için Türkçe dil puanı koşulu aranmaz.

(3) Yabancı uyruklu adaylar ile lisans eğitiminin tamamını yurt dışında yapmış T.C. vatandaşı adayların lisansüstü programlara kabulüne ilişkin usul ve esaslar, Senato tarafından belirlenir.

Kontenjanların belirlenmesi ve duyurulması

MADDE 6 – (1) Her akademik yarıyıl öğrenci kabul edilecek lisansüstü programlara, başvuru için gerekli belgelere, başvuru takvimine ve diğer konulara, ilgili enstitü yönetim kurulunun önerisiyle Senato tarafından karar verilir. Bu karar, Rektörlük tarafından ilan edilir.

(2) İlgili anabilim dalının özelliğine bağlı olarak başvuru alanlarının sınırlandırılmasına ve kontenjanların alanlara göre dağılımına, ilgili enstitü yönetim kurulunun önerisiyle Senato tarafından karar verilir.

(3) Lisansüstü programlara başvuran adayların başarı sıralaması, en yüksek puandan en düşük puana doğru yapılır ve programa kayıt olmaya hak kazanan adaylar, ilgili enstitü müdürlüğü tarafından ilan edilir.

(4) Diğer yükseköğretim kurumlarının araştırma görevlileri, ilgili enstitünün başvuru ve kabul koşullarını sağlamaları kaydıyla ilgili mevzuat hükümlerine göre lisansüstü programlara kabul edilir. Ayrıca Üniversite araştırma görevlileri, anabilim dalı başkanlığının onayı ve ilgili enstitünün başvuru ve kabul koşullarını sağlamaları kaydıyla ilan edilen kontenjandan bağımsız olarak lisansüstü programlara kabul edilir.

Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü

MADDE 7 – (1) Enstitünün yüksek lisans ve doktora programlarında, nitelikleri aşağıda belirtilen adaylara alanla ilgili eksikliklerini gidermek üzere bilimsel hazırlık programı uygulanabilir:

a) Lisans derecesini, başvurduğu yükseköğretim kurumu dışından veya başvurduğu yüksek lisans programından farklı alanda almış olan yüksek lisans adayı,

b) Lisans/yüksek lisans derecesini, başka yükseköğretim kurumundan veya başvurduğu doktora programından farklı alanda almış olan doktora adayı.

(2) Bilimsel hazırlık programına, 4 üncü maddeye göre öğrenci kabul edilir.

(3) Bilimsel hazırlık programı öğrencisi, 2 yarıyıl içinde ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayıyla en az 4, en çok 8 derslik bilimsel hazırlık programı derslerini almak ve başarmak zorundadır. Bilimsel hazırlık programı dersleri, lisansüstü programı tamamlamak için gerekli olan derslerin ve kredilerin yerine sayılmaz ve başarı notları GNO'ya katılmaz. Ancak bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayıyla lisansüstü programda açılmış olan seçmeli derslerden, her yarıyıl en fazla 2 ders alabilir.

(4) Yüksek lisans programı öğrencisinin bilimsel hazırlık programında başarılı sayılabilmesi için bu programdaki lisans düzeyinde aldığı her dersten en az DD harf notu; lisansüstü düzeyde aldığı her dersten en az CC harf notu olması ve 2,00 GNO'ya sahip olması; doktora programı öğrencisinin ise her dersten en az CC harf notu olması ve 2,50 GNO'ya sahip olması gerekir. Bilimsel hazırlık programıyla ilgili devam, sınav, ders tekrarı ve diğer esaslar için de bu Yönetmelik hükümleri geçerlidir.

(5) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre, yaz okulu öğretimi bu süreye dâhil edilmeksizin en çok 2 yarıyıldır. Bu süre, Senato tarafından belirlenmiş olan haklı ve geçerli nedenler dışında uzatılamaz. Bilimsel hazırlık programında geçirilen süre, bu Yönetmelikte belirtilen yüksek lisans ve doktora programı sürelerine dâhil edilmez.

(6) Bilimsel hazırlık programını beşinci fıkrada belirtilen sürede başarıyla tamamlayamayan öğrencinin, programdan ilişkisi kesilir.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 8 – (1) Bir yükseköğretim kurumu mezun veya öğrencisi olup belirli bir konuda bilgisini arttırmak isteyen adaylar, ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığının olumlu görüşü ve enstitü yönetim kurulunun onayıyla lisansüstü programlarda açılan derslere özel öğrenci olarak kabul edilebilir.

(2) Öğrencinin özel öğrenci olarak kabul edilebilmesi için; Senato tarafından belirlenen son sınıf öğrencisi tanımına uygun lisans öğrencisi olduğunu belgelemesi veya lisans mezuniyet belgesine sahip olması gerekir. Özel öğrenci kabulünde GNO koşulu aranmaz. Öğrenci, her yarıyıl kayıt döneminde katkı payını ve/veya öğrenim ücretini yatırarak kayıt yaptırmak zorundadır.

(3) Özel öğrenci için ayrıca ders açılmaz ve özel öğrenci herhangi bir lisans programından ders, seminer, uzmanlık alan ve tez derslerini alamaz.

(4) Özel öğrencilik statüsü, 2 yarıyıldan fazla süremez ve bu statüde ders alan öğrenci, öğrencilik haklarından yararlanamaz. Bu öğrenci, bir yarıyıldan fazla 2 derse kayıt yaptırabilir. Özel öğrenci, öğrencilik hakları dışında bu Yönetmelik hükümlerine tabidir.

(5) Özel öğrencilik statüsü sona eren öğrenciye, aldığı dersleri veya başarı durumunu gösteren not durum belgesi düzenlenir.

(6) Özel öğrenci, lisansüstü öğrencilik statüsü kazanması durumunda; özel öğrenci statüsündeyken başardığı lisansüstü dersten/derslerden ders transfer talebinde bulunabilir. Talep, ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayıyla karara bağlanır. Transfer edilen dersin/derslerin toplam kredisi, ilgili programın mezuniyet koşulu için gerekli olan AKTS kredisinin yarısını geçemez.

Yatay geçiş yoluyla öğrenci kabulü

MADDE 9 – (1) Üniversitenin lisansüstü programları arasında veya başka bir yükseköğretim kurumunun lisansüstü programlarından Üniversitenin ilgili lisansüstü programına yatay geçiş yoluyla öğrenci kabul edilebilir. Yatay geçiş için öğrencinin kayıtlı olduğu programda en az bir yarıyılı tamamlamış ve programının azami öğrenim süresinin yarısını henüz tamamlamamış, disiplin cezası almamış, ayrılacağı lisansüstü programındaki geçiş yapacağı yarıyla kadar olan derslerinin tümünü normal süresi içinde başarmış ve ilgili enstitünün asgari başvuru koşullarını sağlamış olması gerekir. Yatay geçiş talebinde bulunan ancak transkriptinde CD, DC, DD, FF, DZ veya YZ harf notu veya bunlara karşılık gelen notlar olan öğrencinin başvurusu değerlendirmeye alınmaz.

(2) Yüksek lisans düzeyinde yatay geçiş için öğrencinin GNO'sunun 4,00 üzerinden en az 3,00 veya 100 üzerinden en az 75; doktora düzeyinde ise GNO'sunun 4,00 üzerinden en az 3,20 veya 100 üzerinden en az 80 olması gerekir. Bunlara ek olarak yatay geçiş başvurusunun kabulü için ilgili anabilim dalı başkanlığının olumlu görüşü ve enstitü yönetim kurulunun onayı gerekir.

(3) Yatay geçişle bir programa kaydolan öğrencinin önceki programında geçirdiği süre, geçtiği programın program süresinden sayılır.

(4) Öğrencinin önceden almış olduğu derslere ait kredi ve not transfer talebi, ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisiyle enstitü yönetim kurulu tarafından karara bağlanır.

(5) Öğrencinin; tezsiz yüksek lisans programından tezli yüksek lisans programına yatay geçiş yapabilmesi için, tezsiz yüksek lisans programına kaydolduğu yarıyıldaki tezli yüksek lisans programına kabul edilen en düşük başarı puanlı öğrencinin puanı kadar puanı olması gerekir. Ancak söz konusu yarıyıldaki ilgili tezli yüksek lisans programına öğrenci alınmamışsa programa en son öğrenci alınan yarıyıldaki en düşük başarı puanı dikkate alınır.

Kredi ve not transferleri

MADDE 10 – (1) Öğrencinin, daha önce öğrenim gördüğü yükseköğretim kurumunda başarmış olduğu dersi/dersleri için Üniversiteye kesin kayıt sırasındaki kredi ve not transferi talepleri, öğrencinin bütün lisansüstü öğrenimini kapsayacak şekilde ve bir defaya mahsus olmak üzere ilgili enstitü yönetim kurulu tarafından incelenerek karara bağlanır.

(2) Not ve kredi transferi yapılacak dersin, eşit veya daha yüksek AKTS kredisine sahip olması koşuldur.

(3) Sertifika programları kapsamında alınan derslerin, ders transferi yapılmaz.

Diğer yükseköğretim kurumlarından ders alma ve ders transferi

MADDE 11 – (1) Öğrencinin Üniversitede öğrenimi sırasında diğer yükseköğretim kurumlarından ders almasına ve bu derslerle notlarının transferine, ilgili enstitü yönetim kurulu karar verir.

Notların dönüştürülmesi

MADDE 12 – (1) Diğer yükseköğretim kurumlarından alınan notların Üniversitenin harf başarı notlarına dönüştürülmesine ilişkin esaslar, yönetim kurulu tarafından belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kayıt, Kayıt Yenileme ve Eğitim-Öğretime İlişkin Esaslar

Lisansüstü programlara kayıt ve kayıt yenileme

MADDE 13 – (1) Bir lisansüstü programa kayıt hakkı kazanan adayın kesin kaydı, akademik takvimde belirtilen tarihler arasında yapılır. Programa ilk kez kayıt yaptıran öğrencinin danışmanı, tez danışmanı atanana kadar ilgili anabilim dalı başkanıdır.

(2) Öğrenci, her yarıyıl başında kaydını yenilemek zorundadır. Kayıt yenilenmeyen dönemler azami öğrenim süresinden sayılır. Öğrenci, kaydını yenilemediği dönemde öğrencilik haklarından yararlanamaz.

(3) Tezsiz yüksek lisans programları hariç, aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıt yaptırılamaz ve devam edilemez.

Eğitim-öğretim yılı

MADDE 14 – (1) Bir eğitim-öğretim yılı, dönem sonu sınavlarıyla birlikte her biri 16 haftadan oluşan güz ve bahar yarıyıllarını kapsar.

(2) Akademik takvim Senato tarafından belirlenir.

(3) Bir yarıyıldaki hangi derslerin açılacağı ve bu derslerin hangi öğretim elemanları tarafından verileceği, ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığının ve enstitü kurulunun önerileriyle Senato tarafından belirlenir.

(4) Bazı programlar ve dersler, uzaktan eğitim-öğretim teknikleri kullanılarak ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yürütülebilir.

Devam zorunluluğu

MADDE 15 – (1) Örgün programlarda teorik ve uygulamalı derslere devam zorunluluğu en az %70'dir. Uygulamalara devam esasları, enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir. Bir dersten Senato tarafından belirlenmiş haklı ve geçerli nedenlerden kaynaklı olsa dahi devam koşulunu yerine getirmeyen ve/veya uygulamalardan başarılı olamayan öğrenci, o dersin dönem sonu ve bütünleme sınavlarına giremez. Ancak enstitü yönetim kurulu tarafından Üniversiteyi veya Türkiye'yi temsilen görevlendirilen bir öğrenci, Rektörlük onayından sonra bu süreler içinde izinli sayılır.

(2) Uzaktan öğretim programlarına kayıtlı öğrencilerin derslere devam koşulları, ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla belirlenir.

Öğrenim haklarının saklı tutulması

MADDE 16 – (1) Senato tarafından belirlenen haklı ve geçerli nedenlerden birine bağlı olarak öğrencinin, öğrencilik hakları saklı tutulabilir. Öğrenci; mazeretini belirten belgeleri ilgili enstitü müdürlüğüne en geç ilgili yarıyıldaki derslerin başlangıcından itibaren 4 hafta içinde teslim eder ve talep, enstitü yönetim kurulu tarafından karara bağlanır. Talebi uygun bulunan yüksek lisans öğrencisinin öğrenimi süresince en fazla 2 yarıyıl, doktora programı öğrencisinin ise en fazla 4 yarıyıl süreyle kaydı dondurulur. Bu şekilde kaydı dondurulan öğrenci öğrenimine

devam edemez ve kaydının dondurulmuş olduğu süre boyunca sınavlara giremez. Öğrencinin saklı tutulan öğrenim süresi, bu Yönetmelikte belirtilen azami öğrenim süresinden sayılmaz.

Kayıt silme talebi

MADDE 17 – (1) Öğrencinin yazılı istekte bulunması durumunda, enstitü yönetim kurulunun onayıyla kayıtlı olduğu programdan ilişiği kesilir.

Sınavlar ve değerlendirme

MADDE 18 – (1) Her ders için yazılı olarak en az bir dönem içi sınavı ve dönem sonu sınavı yapılır. Bununla birlikte uygulamalı dersler için sadece dönem sonu sınavı yapılabilir. Enstitü yönetim kurulu, gerekli hâllerde sınavın sözlü veya pratik çalışma olarak yapılmasına da karar verebilir. Dönem içi notları; en az biri ara sınav notu olmak üzere ödevlere, uygulamalara ve pratik çalışmalara verilen notlardan oluşur. Herhangi bir yarıyıl sonunda, lisansüstü programlardaki derslerde CC'nin altı ve YZ harf notu; bilimsel hazırlık derslerinde ise FF ve YZ harf notu olan öğrenciler ile dönem sonu sınavına girme koşulunu sağladığı halde sınava girmeyen öğrencilere her ders için bütünlüme sınav hakkı verilir. Dönem içinde yapılan uygulamalara/çalışmalara göre dönem sonu sınav notu verilen dersler için bütünlüme sınavı yapılmaz. Bu kapsamdaki dersler laboratuvar, uygulama, atölye ve stüdyo dersleriyle dönem içi projeler, tez, uzmanlık alan dersi, bitirme projeleri ve benzerleridir. Başarı notu; dönem içi ve dönem sonu notlarıyla, notların yüzdelik bilgileri dikkate alınarak hesaplanır. Bütünlüme sınavı olması durumunda ise başarı notu hesaplanırken dönem sonu sınavı yerine bütünlüme sınav notu değerlendirmeye alınır. Bütünlüme sınavı sonunda oluşan harf notu için de dönem sonu sınavı sonucuna göre belirlenen harf notu aralıkları kullanılır. Bütünlüme sınavlarına ilişkin esaslar Senato tarafından belirlenir.

(2) Sınav tarihleri, anabilim dalı başkanlığının önerisiyle enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir ve sınavlardan en az 15 gün önce öğrencilere ilan edilir.

(3) Öğrencinin, bir dersin dönem sonu sınavına girebilmesi için devam koşulunu yerine getirmesi gerekir.

(4) Öğrencinin her bir dersten başarısı, dönem içi notuyla/notlarıyla dönem sonu sınav notunun birlikte değerlendirilmesiyle belirlenir. Dönem içi notları; ara sınav notu/notları ve/veya ödevlere, uygulamalara ve pratik çalışmalara verilen notlardan oluşur.

(5) Bütünlüme sınav hakkı verilmeyen dönem sonu ve dönem içinde yapılan ara sınav/sınavlardan herhangi birine, Senato tarafından belirlenmiş haklı ve geçerli nedenlerle katılamayan öğrenciler için, ilgili enstitü yönetim kurulu kararıyla mazeret sınavı açılır. Mazeret sınavına girmek isteyen öğrenciler, sınavların sona erdiği tarihi izleyen 3 iş günü içinde mazeretini gösterir belgenin ekli olduğu bir dilekçeyle kayıtlı olduğu enstitü müdürlüğüne başvurmak zorundadır. Bütünlüme sınavı yapılan derslerde; her ne sebeple olursa olsun dönem sonu sınavı ve bütünlüme sınavı için mazeret sınavı yapılmaz.

(6) Dersten sorumlu öğretim elemanı, sınav notlarını öğrenci bilişim sisteminde onayladıktan sonraki 5 iş günü içinde sınav evrakını ilgili enstitü öğrenci işleri birimine teslim eder. Sınav evrakı, sınav tarihinden itibaren en az 2 yıl süreyle saklanır.

(7) Sınavlar; kâğıt ortamında ve eş zamanlı olarak yapılabileceği gibi alan ve zorluk düzeyine göre tasnif edilerek güvenli biçimde saklanan bir soru bankasından, her bir adaya farklı zamanlarda farklı soru sorulmasına izin verecek şekilde elektronik ortamda da yapılabilir. Sınavlarda sorulacak soruların hazırlanması, soru bankasının oluşturulması ve şifrelenmesi, sınav sorularının kâğıt ortamında veya elektronik ortamda saklanmasıyla sınav güvenliğinin sağlanmasına ilişkin hususlar ilgili enstitü kurulunun önerisiyle Senato tarafından belirlenir.

Başarı değerlendirmesi

MADDE 19 – (1) Dersler ve bunların haftalık teorik ve uygulama saatleri, AKTS kredi değerleri ve varsa bir dersin alınabilmesi için önceden alınıp başarılması gereken dersler veya önkoşullar ile derslerin yarıyıllara veya yıllara göre dağılımı, ilgili enstitü kurulu kararı ve Senatonun onayıyla belirlenir.

(2) Dönem içi ve dönem sonu sınavları, ödev, uygulama ve benzeri değerlendirmelerin türü ile yüzdelikleri, dersi veren öğretim elemanı tarafından dönemin ilk 2 haftası içinde öğrenci bilişim sistemi veri tabanına girilerek internet üzerinden dersin tanıtım sayfasında öğrencilere duyurulur.

(3) Uzaktan öğretim tezsiz yüksek lisans programları hariç olmak üzere dönem içi değerlendirmelerin başarı notuna katkısı; %30'dan az, %70'den fazla olamaz. Sadece dönem sonu sınavı yapılan uygulamalı derslerde, dönem sonu sınavının başarı notuna katkısı %100'dür.

(4) Öğrencinin ders başarısı, o dersi alan tüm öğrencilerin genel başarı düzeyi de göz önüne alınarak dersi veren öğretim elemanı tarafından harf notuyla belirlenir.

(5) Başarı düzeyine ilişkin harf notları ve katsayılar şunlardır:

<u>Harf Notu</u>	<u>Katsayısı</u>
AA	4,00
AB	3,70
BA	3,30
BB	3,00
BC	2,70
CB	2,30
CC	2,00
CD	1,70
DC	1,30
DD	1,00
FF	0,00

(6) Bu harf notlarına ek olarak aşağıdaki harf notlu değerlendirmeler de yapılabilir:

a) DZ (Devamsız) harf notu; devam koşulunu sağlayamayan öğrenciye verilir. Bu öğrenci, dönem sonu sınavına giremez. DZ harf notu; FF veya YZ harf notuyla eşdeğerdir.

b) EK (Eksik) harf notu; dersin gereklerini zamanında yerine getiremeyen öğrenciye verilir. EK harf notu, yerine yeni bir not belirlenene kadar Not Durum Belgesinde gösterilir. Bu notu alan öğrenci, eksiklerini bir sonraki dönem başlamadan önce tamamlamak zorundadır. Verilen süre içinde eksiklerini tamamlayan öğrencinin EK harf notu, ilgili enstitü yönetim kurulu kararıyla o dersin harf notu aralıklarına göre yeni bir harf notuna dönüştürülür. Öğrencinin eksikliğini tamamlamaması durumunda ise EK harf notu, ilgili enstitü yönetim kurulu kararıyla FF veya YZ harf notuna dönüştürülür. EK harf notu tez ve uzmanlık alan dersleri için kullanılmaz.

c) KL (Kaldırıldı) harf notu; programdan kaldırılan dersler için verilir.

ç) YT (Yeterli) ve YZ (Yetersiz) harf notları; ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ve Senatonun onayıyla not ortalamasına katılması uygun görülmeyen derslerde, başarının gösterilmesi için kullanılır. Başarılı öğrenciye YT, başarısız öğrenciye ise YZ harf notu verilir.

(7) Öğrenci; danışmanının onayını almak koşuluyla ilgili dönemin ekle/sil haftası içinde ders değiştirebilir, ders bırakabilir veya yeni derse/derslere kaydolabilir.

Not ortalamaları

MADDE 20 – (1) Öğrencinin başarı durumu; her dönem sonunda DNO ve GNO ile belirlenir. Not ortalaması, not ortalamasına katılan her dersin kredi değeriyle o dersten alınan notun katsayısı çarpılarak bulunan değerlerin toplamının, bu derslerin toplam kredi değerine bölünmesiyle bulunur. Bu işlem, bir dönemde harf notu oluşan dersler için yapılırsa DNO; o zamana kadar harf notu oluşmuş tüm dersler için yapılırsa GNO elde edilir. Not ortalamaları virgülden sonra iki basamaklı olarak gösterilir.

(2) Herhangi bir yükseköğretim programına devam ederken program değiştiren öğrencinin GNO'su; önceki programında aldığı ve intibakı yapılan derslerin harf notlarıyla devam etmekte olduğu programda aldığı derslerin harf notları dikkate alınarak hesaplanır.

(3) Zorunlu derslerden harf notu CD, DC, DD, FF, YZ veya DZ olan öğrenci, bu dersleri tekrar almak zorundadır. Seçmeli bir dersten CD, DC, DD, FF, YZ veya DZ harf notlarından birini alan öğrenci, bu dersti tekrarlar veya danışmanının onayıyla bu ders yerine başka bir seçmeli ders alabilir.

(4) GNO hesaplanırken başarısızlıktan dolayı tekrar edilen veya başarılı olunup GNO'yu yükseltmek amacıyla tekrar alınan zorunlu bir dersin en son kredisi ve harf notu; seçmeli bir dersin tekrarı veya o dersin yerine başka bir dersin alınması durumunda ise en son alınan dersin kredisi ve harf notu esas alınır.

(5) Öğrencinin başarılı sayılabilmesi için her dönemin sonunda GNO'sunun yüksek lisans programları için en az 2,50; doktora programları için en az 3,00 olması gerekir. Yaz okulundan ders alınması durumunda GNO, derslerin yaz okulunda oluşan harf notları da dikkate alınarak hesaplanır.

Sınav sonuçlarına itiraz

MADDE 21 – (1) Sınav sonuçlarına itiraz; sadece maddi hata nedeniyle, sınav sonuçlarının Üniversitenin internet sayfasından ilanını izleyen 5 işgünü içinde ilgili enstitü müdürlüğüne bir dilekçeyle yapılır. İtirazlar, ilgili enstitü yönetim kurulu tarafından yapılan incelemeyen sonra karara bağlanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tezli Yüksek Lisans Programı

Tezli yüksek lisans programında ders yükü

MADDE 22 – (1) Tezli yüksek lisans programı; toplam 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla en az 7 ders ve seminer dersi ile 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla uzmanlık alan dersi ve tez çalışmasından oluşur. Seminer dersi, uzmanlık alan dersi ve tez çalışması YT veya YZ harf notuyla değerlendirilir. Bir yarıyıld 60 AKTS'den fazla ders alınamaz. Öğrenci seminer dersini, tez danışmanından yalnızca bir defa ikinci yarıyıld alır. Tez danışmanının tüm öğrencileri, aynı seminer dersine kayıt yaptırır. Seminer dersinin konusu tez danışmanı tarafından belirlenir, anabilim dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitü müdürlüğüne bildirilir ve enstitü tarafından ilan edilir. Seminer konusu enstitü tarafından ilan edildikten sonra değiştirilemez. Öğrenci seminerini, belirlenmiş gün ve saatte dinleyicilere sunmak zorundadır. Seminer dersinde başarısız olan öğrenci, bir sonraki yarıyıld seminer dersini tekrar eder. Tekrar durumunda, tez danışmanının uygun görmesi ve enstitü müdürlüğünün onayıyla seminer konusu değiştirilebilir.

(2) Öğrencinin alacağı derslerin en çok 2 tanesi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması koşuluyla lisans derslerinden seçilebilir. Ayrıca ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulunun onayıyla diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden en fazla 2 ders alınabilir.

(3) Bilimsel Araştırma Teknikleri ile Araştırma ve Yayın Etiği konularını içeren en az bir dersin lisansüstü eğitim sırasında alınması zorunludur.

Süre

MADDE 23 – (1) Tezli yüksek lisans programının süresi bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç kayıtlı olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın 4 yarıyıl olup program, en çok 6 yarıyıld tamamlanır.

(2) Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan veya CD, DC, DD, FF, YZ veya DZ harf notu aldığı ders/dersler bulunan veya 2,50 GNO'yu sağlayamayan öğrencinin programdan ilişkisi kesilir.

(3) Tezli yüksek lisans programının azami süresi 6 yarıyıldır. Azami süre içinde tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin programdan ilişkisi kesilir.

(4) Öğrenci, tezli yüksek lisans programının mezuniyet koşullarını yerine getirdiği takdirde programın süresinden önce de mezun olabilir.

(5) Tezli yüksek lisans öğrencisinin başarılı sayılabilmesi için aldığı tüm derslerden YT, CC veya bunun üzerinde bir harf notu alması ve en az 2,50 GNO'yu sağlaması gerekir.

Tez danışmanı atanması

MADDE 24 – (1) Tezli yüksek lisans programında, enstitü anabilim dalı başkanlığı; her öğrenci için öğrencinin yazılı görüşünü ararak Üniversite kadrosunda bulunan ve en az 4 yarıyıl bir lisans veya 2 yarıyıl boyunca tezli yüksek lisans programında ders vermiş öğretim üyeleri arasından bir tez danışmanını en geç birinci yarıyılın sonuna kadar; öğrencinin danışmanı ile birlikte belirlediği tez konusunu ve başlığını da ikinci yarıyılın sonuna kadar ilgili enstitüye önerir. Tez danışmanı ve tez konusu önerisi, ilgili enstitü yönetim kurulu onayıyla kesinleşir. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla danışman gerektirdiği durumlarda danışmanın önerisiyle ilgili enstitü yönetim kurulu tarafından ikinci danışman Üniversite içinden veya Üniversite dışından atanabilir. İkinci tez danışmanının, en az doktora derecesine sahip olması gerekir.

(2) Üniversite kadrosunda, belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması durumunda ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisiyle enstitü yönetim kurulu tarafından başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak atanabilir.

(3) Öğrenci; tez ve uzmanlık alan dersine üçüncü yarıyıldan itibaren kayıt yaptırmak zorundadır.

(4) Uzmanlık alan dersi; öğrenci sayısına bakılmaksızın her yarıyıl tüm tez aşamasındaki yüksek lisans öğrencileri için danışman öğretim üyesi tarafından haftada 3 saat verilmek üzere açılır.

(5) Uzmanlık alan dersi; ilgili öğrencinin tez konusunun belirlendiği tarihi izleyen yarıyıldan itibaren açılır, öğrencinin tez savunma sınavının yapıldığı ve başarılı olduğu tarihe kadar ara ve yaz tatillerini de kapsayacak şekilde devam eder.

Yüksek lisans tez çalışmasının sonuçlanması

MADDE 25 – (1) Tezli yüksek lisans programı öğrencisi, kılavuzda yer alan kurallara göre yazdığı tezini, güz döneminde akademik takvimde belirtilen bütünleme sınavı harf notlarının tesliminin son tarihine kadar; bahar döneminde ise akademik takvimde belirtilen yaz okulu sonu sınavları harf notlarının tesliminin son tarihine kadar jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) Tez çalışmasını tamamlayan öğrenci; tezini, tez danışmanına teslim eder. Tez danışmanı; tezin, Kılavuzdaki yazım kurallarına uygunluğunu denetler. Danışman; tezin savunulabilir olduğuna ilişkin yazılı görüşüyle birlikte tezi, anabilim dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitü müdürlüğüne gönderir.

(3) Yüksek lisans tez savunma sınavı jürisi, tez danışmanı ve ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığının önerileriyle enstitü yönetim kurulu tarafından atanır. Jüri; biri öğrencinin tez danışmanı ve en az biri de başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere 3 veya 5 asıl ve 2 yedek öğretim üyesinden oluşur. Her iki durumda da yedek jüri üyelerinden biri, kurum dışından olmak zorundadır. Jürinin 3 asıl ve 2 yedek öğretim üyesinden oluşması durumunda ikinci tez danışmanı, jüri üyesi olamaz. Asıl jüri üyesi görev yapamayacağını yazılı ve gerekçeli olarak enstitüye beyan ettiğinde veya beyan etmeksizin sınava katılmadığında yedek üyelerden biri jüride yer alır.

(4) Enstitü tarafından alınan söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporu ve tez, tez danışmanına ve jüri üyelerine gönderilir. Rapordaki verilerde intihal olasılığının belirlenmesi durumunda tez, jürinin gerekçesiyle birlikte karar vermek üzere enstitü yönetim kuruluna gönderilir.

(5) Jüri üyeleri; söz konusu tezin, belge ve malzemelerin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç 1 ay içinde belirlenmiş gün ve saatte toplanarak öğrenciyi tez savunma sınavına alır. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Sınav; öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanı dinleyicilerin katılımına açık gerçekleştirilir.

(6) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri; adaya ve dinleyicilere kapalı olarak tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Savunma sınavı sonucu, enstitü anabilim dalı başkanlığı tarafından tez savunma sınavını izleyen 3 gün içinde enstitü müdürlüğüne tutanakla bildirilir.

(7) Yüksek lisans tezi kabul edilen öğrenci, başarılı olarak değerlendirilir.

(8) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin programdan ilişkisi kesilir.

(9) Yüksek lisans tezi için düzeltme kararı verilen öğrenci, en geç 3 ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tezi, danışmanına tekrar sunar. Danışmanın tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşüyle birlikte tez, anabilim dalı başkanlığı aracılığıyla enstitü müdürlüğüne teslim edilir.

(10) Öğrenci, düzelttiği tezini beşinci fıkrada belirtilen usulde aynı jüri önünde en geç 3 ay içinde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunan ve tezi kabul edilmeyen öğrencinin programdan ilişkisi kesilir.

(11) Tez, öğrenim görülen lisansüstü program dilinde yazılır ancak öğrencinin talebi, danışmanın uygunluk görüşü ve ilgili enstitü yönetim kurulunun onayıyla öğretim dili Türkçe olan lisansüstü program öğrencisi; tezini, İngilizce de yazabilir.

Tezli yüksek lisans diploması

MADDE 26 – (1) Tez sınavında başarılı olmak ve mezuniyet için diğer koşulları da sağlamak kaydıyla yüksek lisans tezinin ciltlenmiş en az 6 kopyasını, tez sınavına giriş tarihinden itibaren 1 ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden Kılavuza uygun bulunan yüksek lisans öğrencisine; tezli yüksek lisans diploması verilir. Enstitü yönetim kurulu, teslim süresini en fazla 1 ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci; koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması durumunda programdan ilişkisi kesilir.

(2) Tezli yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü anabilim dalındaki programın Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından onaylanmış adı bulunur.

(3) Tezli yüksek lisans programında; tezin jüri tarafından imzalanmış nüshasının teslim edildiği tarih, mezuniyet tarihidir.

(4) Yüksek lisans tezinin bir kopyası tezin tesliminden itibaren 3 ay içinde elektronik ortamda, Enstitü tarafından YÖK Başkanlığına gönderilir.

(5) Tezli yüksek lisans programındaki tezi reddedilen öğrencinin talepte bulunması durumunda, reddedilen tezinin enstitü yönetim kurulu tarafından dönem projesi olarak kabul edilmesi ve en az 60 AKTS kredilik 10 dersi almış ve başarmış olması koşuluyla kendisine tezsiz yüksek lisans diploması verilir. Tezsiz yüksek lisans mezuniyet koşullarını sağlayamayan bu kapsamdaki bir öğrenciye, mezuniyet koşullarını sağlaması için bir yarıyıl ek öğrenim süresi verilir. Bu sürenin sonunda da tezsiz yüksek lisans mezuniyet koşullarını sağlayamayan öğrencinin programdan ilişkisi kesilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Tezsiz yüksek lisans programında ders yükü

MADDE 27 – (1) Tezsiz yüksek lisans programı; toplam 60 AKTS'den az olmamak kaydıyla en az 10 ders ile dönem projesi dersinden oluşur. Öğrenci; dönem projesi dersinin alındığı yarıyıldan önce, dönem projesi dersine kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda yazılı bir rapor vermek zorundadır. Dönem projesi dersi kredisiz olup YT harf notuyla veya YZ harf notuyla değerlendirilir. Bir yarıyıldan fazla ders alınmaz.

(2) Öğrencinin alacağı derslerin en çok üçü, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması koşuluyla lisans derslerinden seçilebilir.

(3) Tezsiz yüksek lisans programı, ikinci lisansüstü öğretimde de yürütülebilir.

Danışman atanması

MADDE 28 – (1) Tezsiz yüksek lisans programında, enstitü anabilim dalı başkanlığı, her öğrenci için ders seçiminde ve dönem projesi dersinin yürütülmesinde danışmanlık yapacak bir öğretim üyesini veya doktora derecesine sahip bir öğretim görevlisini öğrencinin yazılı görüşünü alarak en geç birinci yarıyılın sonuna kadar ilgili enstitü müdürlüğüne önerir ve bu öneri, enstitü yönetim kurulunun onayıyla kesinleşir.

Süre

MADDE 29 – (1) Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi; bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıtlı olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için öğrencinin kayıt yaptırmayıp yaptırmadığına bakılmaksızın en az 2 yarıyıl, en çok 3 yarıyıldır. Bu sürenin sonunda başarısız olan veya programı tamamlayamayan öğrencinin programdan ilişkisi kesilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programında bir öğrencinin başarılı sayılabilmesi için; aldığı derslerden YT, CC veya bunun üzerinde bir not almış olması, en az 2,50 GNO'yu sağlamış olması ve dönem projesi dersinden YT notu olarak şekil yönünden dönem projesi yazım kılavuzuna uygun yazılmış ve danışmanı tarafından onaylanmış ciltli 2 kopya dönem projesini akademik takvimde belirtilen dönem sonu sınavlarının tamamlandığı tarihe kadar enstitü müdürlüğüne teslim etmiş olması gerekir.

Tezsiz yüksek lisans diploması

MADDE 30 – (1) Kredili derslerini ve dönem projesini başarıyla tamamlayan öğrenciye tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü anabilim dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur.

(3) Tezsiz yüksek lisans programından, tezli yüksek lisans programına geçiş yapmak isteyen öğrenci; tezli yüksek lisans programına başvuru koşullarını ve yatay geçiş koşullarını sağlayarak ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararıyla geçiş yapabilir. Bu durumda tezsiz yüksek lisans programında alınan dersler, ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılabilir.

ALTINCI BÖLÜM

Doktora Programı

Doktora programının amacı ve ders yükü

MADDE 31 – (1) Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin; bilime yenilik getirme, yeni bir bilimsel yöntem geliştirme ve bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden en az birini yerine getirmesi gerekir.

(2) Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesine sahip öğrenci için toplam 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla en az 7 ders, seminer, yeterlik sınavı ve tez önerisi ile 180 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla uzmanlık alan dersi ve tez çalışmasından; lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenci için ise en az 120 AKTS kredilik 14 ders, seminer dersi, yeterlik sınavı ve tez önerisi ile 180 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla uzmanlık alan dersi ve tez çalışmasından oluşur.

(3) Doktora programında bir yarıyıldan fazla ders alınmaz.

(4) Bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren en az bir dersin lisansüstü eğitim sırasında alınması zorunludur.

(5) Gelişim ve öğrenme ile öğretimde planlama ve değerlendirme dersleri zorunlu olmayıp seçmeli ders statüsünde değerlendirilir.

(6) Doktora öğrencisi seminer dersini, doktora tez danışmanından yalnızca bir defa ikinci yarıyıldan önce alır. Doktora tez danışmanının tüm öğrencileri aynı seminer dersine kayıt yaptırır. Seminer dersinin konusu doktora tez danışmanı tarafından belirlenir, anabilim dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye bildirilir ve enstitü tarafından ilan edilir. Seminer konusu enstitü tarafından ilan edildikten sonra değiştirilemez. Öğrenci seminerini, belirlenmiş gün ve saatte dinleyicilere sunmak zorundadır. Seminer dersinde başarısız bulunan öğrenci, bir sonraki yarıyıldan önce seminer dersini tekrar eder. Tekrar durumunda, doktora tez danışmanının uygun görmesi ve enstitü müdürlüğünün onayıyla seminer konusu değiştirilebilir.

(7) Doktora programında enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayıyla diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden yüksek lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenci en fazla 2, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenci ise en fazla 4 ders alabilir.

(8) Lisans dersleri, ders yüküne ve doktora programı kredilerine sayılmaz. Ancak yüksek lisans düzeyinden daha önceden alınmamış olması koşuluyla bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren ders veya bilim etiği dersi hariç en fazla 2 ders alınabilir.

(9) Doktora programları ikinci öğretim olarak açılmaz.

Süre

MADDE 32 – (1) Doktora programının süresiyle ilgili esaslar şunlardır:

a) Doktora programı, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç tezli yüksek lisans derecesiyle kabul edilenler için kaydolduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın 8 yarıyıl olup azami tamamlama süresi 12 yarıyıl; lisans derecesiyle kabul edilenler için 10 yarıyıl olup azami tamamlama süresi 14 yarıyıldır.

b) Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi; tezli yüksek lisans derecesiyle kabul edilenler için 4 yarıyıl, lisans derecesiyle kabul edilenler için 6 yarıyıldır. Bu süreler sonunda öğretim planında yer alan AKTS kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan veya CD, DC, DD, FF, YZ veya DZ harf notu aldığı dersi/dersleri bulunan veya 3,00 GNO'yu sağlayamayan öğrencinin programdan ilişkisi kesilir.

c) Kredili derslerini başarıyla tamamlayan, doktora yeterlik sınavında başarılı olan ve doktora tez önerisi kabul edilen ancak doktora tez çalışmasını (a) bendinde belirtilen 12 veya 14 yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin programdan ilişkisi kesilir.

ç) Lisans derecesiyle doktora programına başvurmuş öğrencilerden, kredili derslerini (en az 60 AKTS kredilik 10 dersi ve dönem projesini başarıyla tamamlaması koşuluyla) ve/veya azami süresi içinde doktora tez çalışmasını tamamlayamayan veya doktora tez savunma sınavında başarılı olamayan öğrenciye; talepte bulunması durumunda, reddedilen doktora tezinin enstitü yönetim kurulu tarafından dönem projesi olarak kabul edilmesi koşuluyla tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

d) Öğrenci, doktora programının mezuniyet koşullarını yerine getirdiği takdirde, programın süresinden önce de mezun olabilir.

e) Doktora öğrencisinin başarılı sayılabilmesi için aldığı tüm derslerden YT, CC veya bunun üzerinde bir harf notu alması ve en az 3,00 GNO'yu sağlaması gerekir.

Tez danışmanı atanması

MADDE 33 – (1) Doktora programında; enstitü anabilim dalı başkanlığı, her öğrenci için öğrencinin yazılı görüşünü alarak Üniversite kadrosunda bulunan öğretim üyeleri arasından bir tez danışmanını, doktora programı için birinci yarıyılın sonuna kadar ilgili enstitüye önerir. Tez danışmanı önerisi, ilgili enstitü yönetim kurulu onayıyla kesinleşir. Bir öğretim üyesinin doktora programında tez danışmanı olarak atanabilmesi için en az bir yüksek lisans tezini yönetmiş ve başarıyla tamamlamış olması gerekir.

(2) Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla danışmanı gerektirdiği durumlarda tez danışmanının önerisiyle ikinci danışman, Üniversite içinden veya Üniversite dışından atanabilir. İkinci tez danışmanının, en az doktora derecesine sahip olması gerekir.

(3) Üniversite kadrosunda belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması durumunda, ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisiyle enstitü yönetim kurulu tarafından başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak atanabilir.

(4) Doktora programındaki bir öğrencinin danışmanı ile birlikte belirlediği doktora tez konusu ve tez başlığı; doktora yeterlik sınavından sonra en geç 1 ay içinde anabilim dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye önerilir. Doktora tez konusu ve tez başlığı önerisi, ilgili enstitü yönetim kurulu onayıyla kesinleşir.

(5) Uzmanlık alan dersi, öğrencinin tez konusu ve tez başlığının ilgili enstitü yönetim kurulu tarafından onaylandığı tarihi izleyen yarıyıldan itibaren açılır; doktora tez savunma sınavının yapıldığı ve başarılı olduğu tarihe kadar ara ve yaz tatillerini de kapsayacak şekilde devam eder.

(6) Uzmanlık alan dersi; öğrenci sayısına bakılmaksızın her yarıyıl tüm tez aşamasındaki doktora öğrencileri için danışman öğretim üyesi tarafından haftada 5 saat verilmek üzere açılır.

Doktora yeterlik sınavı

MADDE 34 – (1) Doktora yeterlik sınavı, akademik takvimde belirtilen dönem sonu sınavlarının yapıldığı tarihler arasında yapılır. Öğrenci bir yarıyıldan bir kez olmak üzere yılda en fazla 2 kez doktora yeterlik sınavına girer.

(2) Yüksek lisans derecesiyle kabul edilmiş olan öğrenci derslerini başarıyla tamamladığı andan itibaren ve en geç beşinci yarıyılın, lisans derecesiyle kabul edilmiş olan öğrenci ise derslerini başarıyla tamamladığı andan itibaren ve en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar doktora yeterlik sınavına girmek zorundadır.

(3) Doktora yeterlik sınavı, ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığı tarafından önerilen, enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanan ve 3 yıl süreyle görev yapan 5 kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Doktora yeterlik komitesi; farklı alanlar için sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla sınav jürileri oluşturur. Sınav jürisi en az ikisi başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere, danışman dâhil 5 asıl ve 2 yedek öğretim üyesinden oluşur. Yedek jüri üyelerinden biri, kurum dışından olmak zorundadır. Asıl jüri üyesi görev yapamayacağını yazılı ve gerekçeli olarak enstitüye beyan ettiğinde veya beyan etmeksizin sınava katılmadığında yedek üyelerden biri jüride yer alır.

(4) Doktora yeterlik sınavı, yazılı ve sözlü olarak iki bölüm hâlinde yapılır. Sınav, yazılı sınavın katkısı %50 ve sözlü sınavın katkısı %50 olacak şekilde yeterlik sınav jürisi tarafından değerlendirilir. Başarı için öğrencinin hem

yazılı hem sözlü sınavdan 100 puan üzerinden en az 70 puan alması gerekir. Yazılı sınavda başarısız olan öğrenci için sözlü sınav yapılmaz. Yeterlik sınavının sözlü bölümü; öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanı dinleyicilerin katılımına açık gerçekleştirilir. Jüri, öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, enstitü anabilim dalı başkanlığı tarafından, yeterlik sınavını izleyen 3 gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir.

(5) Doktora yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci, başarısız olduğu yazılı ve/veya sözlü sınavdan bir sonraki yarıyıldaki tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin doktora programıyla ilişkisi kesilir.

(6) Doktora yeterlik sınavı jürisi; doktora yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile toplam ders kredisi miktarının üçte birini geçmemek koşuluyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir. Bu durumdaki öğrenci, ilgili enstitü yönetim kurulu kararıyla belirlenecek dersleri almak ve başarmak zorundadır.

(7) Lisans derecesiyle doktora programına kabul edilmiş ve en az 7 dersini başarıyla tamamlamış öğrenci, ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayıyla tezli/tezsiz yüksek lisans programına geçebilir. Bu durumdaki öğrencinin doktora programında başlamış olduğu dersler, geçiş yaptığı yüksek lisans programında sayılabilir. Gerekliğinde öğrencinin ek ders/dersler alması da istenebilir. Öğrencinin önceki programında geçirdiği süre; geçtiği programın, program süresinden sayılır.

Doktora tez izleme komitesi

MADDE 35 – (1) Doktora yeterlik sınavında başarılı olan öğrenci için ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayıyla 1 ay içinde doktora tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Doktora tez izleme komitesi 3 öğretim üyesinden oluşur. Doktora tez izleme komitesinde; tez danışmanı ile enstitü anabilim dalı içinden ve dışından birer üye yer alır. Anabilim dalı dışından yer alacak üye, tez konusuna en yakın olmak üzere farklı bir anabilim dalından seçilir. İkinci tez danışmanının olması durumunda, ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın komite toplantılarına katılabilir.

(3) Doktora tez izleme komitesinin oluşturulmasından sonraki dönemlerde, ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayıyla üyelere değişiklik yapılabilir.

Doktora tez önerisi savunması

MADDE 36 – (1) Doktora yeterlik sınavını başarıyla tamamlayan öğrenci; yazılı tez önerisini izleyen yarıyıldaki dönem sonu sınavlarının tamamlandığı tarihe kadar, sözlü savunmasından en az 15 gün önce doktora tez izleme komitesi üyelerine ulaştırır. Öğrenci bu öneriyi, komite önünde sözlü olarak savunur.

(2) Doktora tez izleme komitesi; öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabulüne, düzeltme yapılmasına veya reddine salt çoğunlukla karar verir. Düzeltme için 1 ay süre verilir. Komitenin kararı, enstitü anabilim dalı başkanlığı tarafından tez önerisi savunmasını izleyen 3 gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir.

(3) Doktora tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir tez danışmanı ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Böyle bir durumda yeni bir doktora tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı tez danışmanı ile devam etmek isteyen öğrenci 3 ay içinde; tez danışmanı ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise 6 ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır. Doktora tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin programdan ilişkisi kesilir.

(4) Doktora tez önerisi kabul edilen öğrenci için doktora tez izleme komitesi, her dönem akademik takvimde belirtilen bütünleme sınavlarının tamamlandığı tarihe kadar ilgili dönem içinde bir kez olmak koşuluyla yılda 2 kez toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az 1 ay önce komite üyelerine gönderilmek üzere enstitüye bir dilekçeyle birlikte 4 nüsha yazılı rapor sunar. Raporu sunmadığı takdirde öğrencinin tez çalışmasına enstitü yönetim kurulu kararıyla YZ notu verilir. Öğrenci sunduğu raporu, doktora tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Ancak yurt dışı öğrenci değişim programları çerçevesinde veya en az 3 ay görevli olarak yurt dışındaki eğitim/araştırma kurumlarında olan öğrenci, rapor savunmasını video konferans yöntemiyle yapabilir. Raporunda, o dönemde yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin rapor dönemindeki tez çalışması, komite tarafından başarılı/başarısız olarak değerlendirilir. Bu sonuca göre tez izleme raporuna, danışman tarafından YT/YZ harf notu verilir. Tezin o dönemki izleme sürecinden başarısız bulunan öğrenci için komite tarafından gerekçeli rapor hazırlanır. Öğrencinin kayıtlı olduğu dönemde doktora tez izleme komitesi toplanmadığında, tez çalışmasına yönetim kurulu kararıyla YZ harf notu verilir. Üst üste 2 kez veya aralıklı olarak 3 kez tez çalışma notu YZ olan öğrencinin enstitü yönetim kurulu kararıyla programdan ilişkisi kesilir.

(5) Senato tarafından kabul edilen haklı ve geçerli nedenlerden biri olmaksızın doktora tez önerisi savunmasına birinci fıkrada belirtilen sürede girmeyen öğrenci, doktora tez önerisi vermiş olsa dahi başarısız sayılır.

Doktora tezinin sonuçlanması

MADDE 37 – (1) Doktora programı öğrencisi, Kılavuzda yer alan kurallara uygun olarak yazdığı tezini, güz döneminde akademik takvimde belirtilen bütünleme sınavı harf notlarının tesliminin son tarihine kadar; bahar döneminde ise akademik takvimde belirtilen yaz okulu sonu sınavları harf notlarının tesliminin son tarihine kadar jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) Tez çalışmasını tamamlayan öğrenci; tezini, tez danışmanına teslim eder. Tez danışmanı; tezin, Kılavuzdaki yazım kurallarına uygunluğunu denetler. Danışman; tezin savunulabilir olduğuna ilişkin yazılı görüşüyle birlikte tezi, ilgili anabilim dalı başkanlığı aracılığıyla enstitü müdürlüğüne gönderir.

(3) Öğrencinin doktora tezini savunabilmesi için doktora tez izleme komitesine en az 3 kez rapor sunmuş, raporların ve savunmalarının komite tarafından başarılı bulunup YT harf notuyla değerlendirilmiş olması koşuldur. Ancak 3 doktora tez izleme komitesi toplantısı sonunda tez savunmasına girmeyen öğrenci, azami süresi dâhilinde kayıtlı olduğu her yarıyıl doktora tez izleme komitesine rapor sunmak ve raporu savunmak zorundadır.

(4) Doktora tez savunma sınavı jürisi, tez danışmanı ve ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığının önerileriyle enstitü yönetim kurulu tarafından atanır. Jüri, 3'ü öğrencinin doktora tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri olmak üzere 5 asıl ve 2 yedek öğretim üyesinden oluşur. Üyelerden en az ikisinin başka bir yükseköğretim

kurumundan olması zorunludur. İkinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir. Yedek jüri üyelerinden biri, kurum dışından olmak zorundadır. Asıl jüri üyesi görev yapamayacağını yazılı ve gerekçeli olarak enstitüye beyan ettiğinde veya beyan etmeksizin sınava katılmadığı durumda, yedek üyelerden biri jüride yer alır.

(5) Enstitü tarafından alınan söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporu ve tez, tez danışmanına ve jüri üyelerine gönderilir. Rapordaki verilerde intihal olasılığının belirlenmesi durumunda tez, jürinin gerekçesiyle birlikte karar verilmek üzere enstitü yönetim kuruluna gönderilir.

(6) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç 1 ay içinde belirlenmiş gün ve saatte toplanarak öğrenciyi sınava alır. Sınav; tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur; öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanı olan dinleyicilerin katılımına açık gerçekleştirilir.

(7) Sınavın tamamlanmasından sonra jüri; öğrenciye ve dinleyicilere kapalı olarak doktora tezi hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Savunma sınavı sonucu, enstitü anabilim başkanlığı tarafından tez sınavını izleyen 3 gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir.

(8) Tezi kabul edilen öğrenci başarılı olarak değerlendirilir.

(9) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin programdan ilişiği kesilir.

(10) Düzeltme kararı verilen tez için öğrenci, gerekli düzeltmeleri yaparak tezini tekrar danışmanına sunar. Danışmanın tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşüyle birlikte tez çalışması, anabilim dalı başkanlığı aracılığıyla enstitüye teslim edilir. Öğrenci, en geç 6 ay içinde düzelttiği tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda başarısız bulunan ve tezi kabul edilmeyen öğrencinin programdan ilişiği kesilir.

(11) Tezde başarılı olamayan öğrenciye tezsiz yüksek lisans için gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer koşulları yerine getirmiş olması kaydıyla talepte bulunması durumunda enstitü yönetim kurulu kararıyla tezsiz yüksek lisans diploması verilir. Tezsiz yüksek lisans mezuniyet koşullarını sağlayamayan bu kapsamdaki bir öğrenciye, mezuniyet koşullarını sağlaması için bir yarıyıl ek öğrenim süresi verilir. Bu sürenin sonunda da tezsiz yüksek lisans mezuniyet koşullarını sağlayamayan öğrencinin programdan ilişiği kesilir.

(12) Tez, öğrenim görülen lisansüstü program dilinde yazılır ancak öğrencinin talebi, danışmanın uygunluk görüşü ve ilgili enstitü yönetim kurulu onayıyla öğretim dili Türkçe olan doktora programı öğrencisi; tezini, İngilizce de yazabilir.

Doktora diploması

MADDE 38 – (1) Tezi kabul edilen öğrenci; tezini, tez danışmanına teslim eder. Tez danışmanı; tezin, Kılavuz koşullarına uygunluğu yönünden yazılı olarak belirttiği görüşüyle 8 kopyasını anabilim dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir.

(2) Tez sınavında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla doktora tezinin ciltlenmiş 8 kopyasını, tez sınavına giriş tarihinden itibaren en geç 1 ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden Kılavuza uygun bulunan öğrenciye; doktora diploması verilir. Enstitü yönetim kurulu tez teslim süresini en fazla 1 ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci, koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması durumunda programdan ilişiği kesilir.

(3) Doktora diploması üzerinde, öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü anabilim dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur.

(4) Doktora programında; tezin jüri tarafından imzalanmış nüshasının teslim edildiği tarih, mezuniyet tarihidir.

(5) Doktora tezinin bir kopyası tezin tesliminden itibaren 3 ay içinde elektronik ortamda, ilgili enstitü tarafından YÖK Başkanlığına gönderilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Disiplin işlemleri

MADDE 39 – (1) Disiplin işlemlerinde 18/8/2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Hüküm bulunmayan hâller

MADDE 40 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hâllerde ilgili mevzuat hükümleri, Senato ve ilgili enstitü yönetim kurulu kararları uygulanır.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 20/4/2016 tarihinden önce aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıtlı olan öğrenciler hakkında 13 üncü maddenin üçüncü fıkrası uygulanmaz.

(2) 6/2/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programlarına kayıtlı olan veya mezun olan öğrenciler doktora programlarına başvurabilir.

(3) Eskişehir Teknik Üniversitesinde Türkçe Öğretim Merkezi kuruluncaya kadar Türkçe hazırlık programına tâbi olan öğrenciler, Türkçe hazırlık sınıfı eğitimini, Anadolu Üniversitesi ile yapılan protokol kapsamında Anadolu Üniversitesi Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezinde alır. Protokol süresince öğrenciler, 14/7/2016 tarihli ve 29770 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Anadolu Üniversitesi Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği hükümlerine tâbi olur.

Yürürlük

MADDE 41 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 42 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Eskişehir Teknik Üniversitesi Rektörü yürütür.

